

CENĂZĂMUL

ziar de informare și opinie socio-culturală

De ziua lor: MULTĂ FERICIRE!

Anul III (1995) nr. 2

PENTRU CRESCĂTORII DE ANIMALE

Tot în același număr (1/1995) al ziarului nostru am vorbit despre interesul Consiliului local Cenad manifestat față de crescătorii de animale din comună și arătam că s-au însămânțat (lângă cimitir) 56 ha de izlaz. De data aceasta adăugăm anunțului anterior faptul că persoanele care doresc să cosească iarba de pe aceste hectare proaspăt însămânțate o pot face contra 85 000 lei/ha. Înscrierile se vor face la primărie, la domnul viceprimar ing. Tânziu Vasile.

Pentru încurajarea crescătorilor de animale din comună în toamna anului acesta se va însământa un nou lot de 29 ha pășune care va avea aceeași destinație și același regim de folosință în anul 1996.

OBIECTIVE DIN FONDURILE PROPRII

Dispunând de suma de 94 358 500 lei fonduri proprii din activitățile Consiliului local, în acest an, s-au alocat bani (și nu puțini) pentru unele obiective social-culturale de interes comunal după cum urmează:

– 5 000 000 lei pentru Dispensarul uman în vederea reparațiilor și al întreținerii;

– 3 000 000 lei pentru modernizarea pieței agroalimentare. Astfel se va realiza o mai veche dorință a cenăzenilor;

– 16 000 000 lei pentru modernizarea și repararea Căminului Cultural din comună;

– 16 000 000 lei pentru unele reparații la coloana de apă potabilă din comună.

Diferența de până la 94 358 500 lei este alocată pentru obiectivele de pietruire a drumurilor intravilane.

1.

Consiliul local Cenad a stabilit pentru anul 1995 următoarele taxe comunale:

Taxa de coșerit	1 500 lei/casă
Taxe apă potabilă (fără branșament)	480 lei/lună/pers.
Taxe apă potabilă (cu branșament)	640 lei/lună/pers.
Taxe apă pentru deținătorii de cai	480 lei/lună/cap
Taxe apă pentru deținătorii de vaci	480 lei/lună/cap
Taxe de pășunat vaci cu lapte	10 000 lei/an/cap
Taxe de pășunat tineret bovin	5 000 lei/an/cap
Taxe pășunat (oile sătenilor)	3 000 lei/an/cap
Taxe pășunat (mieii sătenilor)	1 500 lei/an/cap
Taxe pășunat (oile ciobanilor peste 300 capete)	6 000 lei/an/cap
Taxe pășunat (oile ciobanilor până la 150 capete)	3 000 lei/an/cap

2.

Primăria invită pe contribuabili să-și achite taxele datorate în termenul legal evitând astfel majorările sau alte neplăceri. De asemenea transmitem din partea Primăriei tuturor contribuabililor din comună multă sănătate și prosperitate economică.

REPORTER

DIN VIAȚA ASOCIAȚIEI

BIROU PRIVIND EVIDENȚA MUNCII, ASIGURĂRI SOCIALE ȘI PENSIONARI

În numărul trecut, vorbind despre perspectivele Asociației agricole "Morisena" din comună, arătam că în cursul anului 1995 pe lângă acest agent economic va funcționa un birou privind evidența muncii, asigurări sociale și pensionari. Acum, prin amabilitatea domnului Matei Viorel, putem da detalii referitoare la obiectul activității acestui birou, lucru important pentru mulți dintre cititorii ziarului nostru.

Un prim obiectiv îl constituie întocmirea și introducerea dosarelor de pensionare a celor în drept. În felul acesta viitorii pensionari nu-și vor pierde luni întregi alergând la Timișoara să-și întocmească dosarul și să-l introducă la Casa de pensii.

De acest serviciu pot beneficia *toți* cetățenii comunei (membri asociați sau particulari).

Tot în cadrul biroului va funcționa un sector însărcinat cu evidența muncii, astfel actele doveditoare a vechimii în muncă se vor procura mai ușor fie pentru pensionare, fie pentru cumularea pensiilor.

În cazul unor spitalizări, care la ora actuală se ridică la 26 000 lei pe zi, cetățenii care participă la acest sistem beneficiază de gratuități sau reduceri conform legilor în vigoare.

Din start membri asociați și cei ce lucrează în asociație sunt încadrați în acest sistem de protecție socială. Pot în schimb participa și alți cetățeni din comună la cererea lor.

Informații suplimentare și la obiect se pot obține la sediul asociației agricole "Morisena" din comună, începând cu data de 1 martie a.c.

DIN NOU DESPRE PERSPECTIVELE EDILITARE

Anul 1995, pentru edilii comunei noastre, aşa cum am arătat, va fi un an care va adăuga la zestrea edilitară a comunei noi obiective de interes comun.

Despre unele dintre ele am vorbit în numărul anterior. Din surse sigure, în ultimul moment am aflat că la cele relatate de noi (pietruirea uliței cinematografului, a uliței Strungaru și finalizarea uliței lungi) se vor adăuga alte obiective: terminarea ulicioarei Sota și realizarea legăturilor la Vancu și Pelicanul.

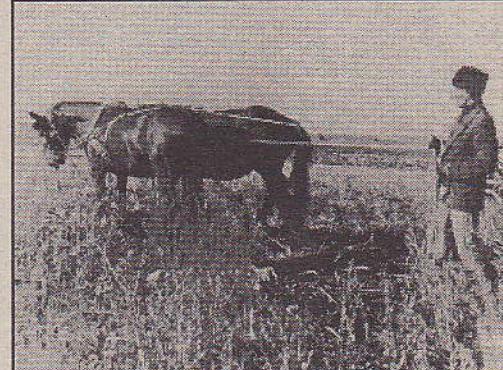
● CE E NOU LA PRIMĂRIE ●

IN AJUTORUL POPULAȚIEI DIN COMUNĂ

Începând cu toamna acestui an Consiliul local închiriază 175 ha arabil cu prețul de 130 000 lei/ha cetățenilor doritori de a le cultiva.

Înscrierile se vor face începând cu luna august 1995.

NE-AM INFORMAT
PENTRU
DUMNEAVOASTRĂ

CENADUL ÎȘI CAUTĂ FIII

F'E CARE ESTE FĂURITORUL SOARTEI SALE

Strămoșii noștri latini aveau un dicton: "Quisque est faber suae fortunae" ceea ce tradus în limba română ar suna astfel: "Fiecare este făuritorul soartei sale", dicton care se potrivește de minune cenazeanului despre care ne-am încumetat să scriem acum.

Este vorba despre dr. ing. SICLOVAN VASILE.

Vede lumina zilei spre sfârșitul anului 1917 în Cenad ca fiu al Catîrei și Pavel Siclovan. Rămâne orfan de timpuriu (la 1 an) prin moartea tatălui său în primul război mondial. Urmează cursurile școlii primare în comună și, simțind de timpuriu "chemarea pământului" se înscrie și termină cursurile școlii agricole din Sânnicolau Mare.

Ca orfan de război, după absolvirea școlii din Sânnicolau dă examen de admitere la Liceul de orfani din Roman pe care nu reușește să-l termine deoarece în clasa a VII-a este încorporat și trimis pe front. Abia după ce se reîntoarce de pe front își termină liceul și-și dă bacalaureatul. Proaspăt bacalaureat se înscrie și urmează cursurile Facultății de Agronomie din Timișoara, proaspăt înființată pe care o termină primind titlul de inginer. Face parte din prima promoție a acestei instituții.

Remarcat în timpul studiilor ca student deosebit de înzestrat și tenace, este repartizat ca cercetător la Stațiunea de cercetări agricole din Cenad (I.C.A.R.) cunoscută și sub numirea de "Sâmânta".

Urmează un moment fericit în viața sa: căsătoria.

Are norocul să întâlnească o femeie deosebită cu multe trăsături de caracter asemănătoare lui. S-au întâlnit două caractere lucide exigente cu sine și cu alții care nu și-au permis nici o concesie.

Într-un apartament din Timișoara, pe strada Oltul la numărul 6, am întâlnit această femeie încă vioaie și plină de bunăvoie, lucru care-i caracterizează pe cenăzeni.

După discuțiile de acolo am inserat în

mare acest articol. Deoarece unele date mi-au fost date din memorie și nu corespundeau cu realitatea, doamna Siclovan, soția eroului nostru s-a deplasat la Cenad pentru a face corecturile necesare. Am relatat această întâmplare nu pentru ineditul ei ci pentru a reliefa exigența ieșită din comun care caracterizează această familie.

Printr-o întâmplare ciudată familia Siclovan nu este afectată de seismul dizlocării lor în Bărăgan, dar viața nu i-a absolvit de altele.

Dr. ing. VASILE SICLOVAN

Chiar dacă este primit la început cu bunăvoie la I.C.A.R. Cenad, remarcându-se prin capacitatea și tenacitatea sa de cercetător de marcă este "pus pe liber" deoarece soția sa provenea dintr-o

NOUTĂȚI DE PE OGOARE

Pentru prima dată după 22 de ani, cetățenii Cenadului au hotărât să planteze usturoiul în luna februarie.

Astfel, Asociația agricolă "Morisena" a prevăzut plantarea în primăvara aceasta a 35 ha cu usturoi. Timpul și dragostea de muncă a membrilor asociației a făcut să se însământeze 73 de ha din care 40 ha din terenurile membrilor asociației. Contravaloarea lucrărilor mecanice va fi achitată de cei în cauză în luna august.

Tot în această primăvară timpurie (mai precis în luna februarie) au fost însămânțate 80 ha ovăz și 20 ha cu sâmântă neagră pentru arpicic.

Sunt spre finalizare amenajarea celor două grădini care se vor deschide la începutul lunii martie și vor funcționa cu regim prelungit, asigurându-se preșcolarilor trei mese pe zi. Părinții lor pot munci de acum fără nici o grija. Copiii sunt pe mâini bune.

S-au demarat lucrările de amenajare a casei de ajutor pentru oamenii cu probleme sociale din comună. În curând vă vom da vești despre inaugurarea ei.

Asociația agricolă "Morisena" asigură contracost pentru toți cetățenii comunei semințe de porumb (două grupe "Pioner" și o grupă 400), de floarea soarelui. La fel ierbicidele necesare pentru porumb și floarea soarelui, cât și pentru păioase.

Anunțăm cultivatorii de sfeclă de zahăr că este foarte

familie "nesănătoasă politic".

Cât timp a muncit aici reușește să obțină primul soi de grâu ameliorat și cu productivitate sporită. Din mândrie și dragoste față de satul său natal noul soi este botezat "Cenad 512". Era în anul 1956. Plecând din Cenad următoarea serie de soiuri ameliorate vor purta sigla "Lovrin". Astfel apar "Lovrin 10" (1973), "Lovrin 13" (1974), "Lovrin 213" (1974). Alături de ele se nasc noi soiuri de orz: "Cenad 345, 395, 396".

Păstrându-și verticalitatea, lipsit de prejudecăți, stoic până la peste poate, intră în conflict cu fostul rector al Institutului agronomic din Timișoara, Iulian Drăcea. Conflictul se sfărsește printr-un proces în care inginerul cercetător Siclovan este recunoscut ca singurul părinte al acestor soiuri.

Astfel se explică faptul că pentru doctorat preferă Institutul Agronomic din Cluj-Napoca unde-l are ca îndrumător științific pe prof. dr. Velican, specialist notoriu în ameliorări.

În acea vreme, întâmplarea face ca să fie rector al acestei instituții de învățământ superior agricol din inima Transilvaniei, domnul prof. dr. Negruțiu, cândva inginer cercetător la Stațiunea experimentală I.C.A.R. Cenad. Om de o deosebită valoare în domeniul dar mai ales de o nobilă sufletească aleasă care-l înțelege și-i acceptă candidatura la examenul de admitere pentru doctorat fără "recomandări". Activitatea sa, rezultatele concrete obținute erau cele mai puternice recomandări.

După 1989, fiind deja pensionar, face toate demersurile necesare pentru reînființarea Stațiunii de cercetări agricole I.C.A.R. Cenad și, în principiu, primește aprobarea, dar ziua de 1 august 1991 îl este fatală deoarece în acea zi pornește pe un drum fără întoarcere.

Undeva, peste mari și tări, în Canada predă limba engleză o româncă pe numele de botez Emilia. Este singurul urmaș al acestei familii. În Timișoara o inimă bate mereu pentru ea. E inima mamei sale.

GHEORGHE DORAN

necesar să folosească "Lindatoxul" pentru a proteja culturile viitoare.

Atragem atenția cetățenilor care au semănat orz și grâu să verifice fiecare cultură și să trateze hoile împotriva "zabrusului". Încă mai poate fi oprită contaminarea și salvată recolta.

Producătorilor agricoli, Asociația agricolă "Morisena" le oferă servicii de pregătirea solului și semănat cu 30% sub tariful Agromecurilor.

PAGINI DE ISTORIE CENĂZEANĂ

CENADUL SUB STĂPÂNIREA OTOMANĂ (I)

La începutul secolului al XVI-lea, Cenadul și regiunea înconjurătoare au fost locul celei mai mari acțiuni din timpul războiului țărănesc sub conducerea lui Gheorghe Doja, război țărănesc ce s-a produs într-un moment important, de răscruce, în istoria societății feudale din răsăritul Europei.

În primăvara anului 1514, Gheorghe Doja cu răsculații săi iobagi români și unguri ocupă cetatea și orașul. Împotriva răsculaților, la Cenad se organizase o oaste nobiliară sub conducerea comitelui timișan Ștefan Bathory și a episcopului Nicoale Csáki. După ce rezistența nobililor e înfrântă la Nădlac, oastea răsculaților atacă Cenadul, unde avu loc o luptă crâncenă, terminată cu victoria lui Doja. Ștefan Bathory, rănit, reușește să fugă cu o parte a nobilimii spre Timișoara unde organizează rezistență iar episcopul Nicolae Csáki prins în luptă, a plătit cu viața fiind omorât în chinuri groaznice. Doja puse mai întâi să fie îmbrăcat, spre batjocură, cu mitră și odăjdi, apoi îl maltrată cu lovituri și îl chinui fioros în cele mai diferite chipuri; îi străpunse cu o țeapă partea de jos a trupului până își dădu sufletul în chinuri. Aceeași soartă au avut-o și ceilalți membri ai capitulului catolic, bisericele sunt devastate, iar palatele boierești și regești sunt arse.

După prinderea și uciderea lui Gheorghe Doja, noul episcop al Cenadului, Francisc Csaholyi, cu prețul multor jertfe și cu brațe românești restaurează cetatea și orașul.

Zilele tulburi ce au urmat după înfrângerea unguirilor la Mohacs din 1526 au fost acoperite tot mai mult de norii plumburii ai îngrijorărilor și deznaidejdii. Luptele interne pentru tron, care uneori au degenerat în adevărate războaie civile, au pregătit și favorizat instaurarea stăpânirii otomane asupra Ungariei și Transilvaniei.

În anul 1528 și 1529, Cenadul este vizitat de Ioan Zapolya, unul din pretențienii la tronul maghiar. Ungurul protestant Balint Török Enyigny la 27 septembrie 1529 a atacat cetatea și orașul lipsit de apărare și pătrunzând în catedrala "Sf. Gerard", a răpit toate obiectele sfinte de preț ce au mai rămas după Doja. În anul 1530 orașul este ocupat de armata lui Ferdinand de Habsburg, celălalt pretenzent la coroana maghiară, dar în scurt timp ajunge din nou în mâinile lui Ioan Zapolya, care numește în funcția de comandant al cetății pe Gașpar Perusici. Acesta s-a făcut stăpân și pe veniturile episcopiei catolice din care a plătit apoi soldelor soldaților și a contribuit la buna întreținere a cetății și a orașului.

După ce Ungaria centrală este transformată în pașalâc turcesc cu centru la Buda, la 4 septembrie 1541, Cenadul a fost atașat Transilvaniei care devine un principat autonom, vasal al imperiului otoman, în octombrie același an Dieta de la Debrețin recunoscând suzeranitatea portii asupra Transilvaniei. Deși o primă fază de instaurare a suzeranității turcești asupra Banatului se inaugurează în anul 1541 autoritatea otomană propriu-zisă se va impune în 1552, respectiv 1658 când Cenadul va fi integrat în pașalâcul de Timișoara.

(va urma)

IOAN POPOVICI

LECTIA DE ISTORIE

DEZVOLTAREA BANATULUI ÎN CADRUL STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

La 1 decembrie 1918 Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia, în entuziasmul celor peste 100 000 de participanți, proclamă unirea pe veci a Transilvaniei și a Banatului cu România.

Istoricul George Popovici spunea: "Legăturile noastre cu oltenii, cu basarabenii au fost întinse și de lungă durată. Locuim în mase compacte și suntem conștienți de originea noastră latină".

Sub lozinca "naționalizării" întreprinderile cu capital străin sprijinite de burghezia română pătrund cu insistență în Banat, mai ales în Timișoara.

Primul război mondial găsește Banatul puternic dezvoltat din punct de vedere industrial și comercial cu peste 3 000 de firme.

Odiosul Dictat de la Viena din 30 august 1940 este primit cu numeroase acțiuni de protest iar instituții și cetătenii de rând refugiați, sunt primiți cu multă ospitalitate aici.

Pagini de eroism împotriva trupelor hitleriste, alături de ceilalți militari ai armatei române, înscriu militarii grăniceri din regimentele 4 și 9 în localitățile Deta, Banloc, Jamu Mare, Moravița, Jimbolia, Sânnicolau Mare, Arad și Teremia.

Imediat după război numeroși locuitori ai Banatului de naționalitate germană sunt deportați în U.R.S.S. ca apoi, în 1951 să fie dislocați în Bărăgan cetăteni de naționalitate română.

Plecarea masivă a șvabilor în anii '70-'80 determină o slabire economică a Banatului, mai ales în agricultură.

Și în încheiere să arătăm că flacăra Revoluției din decembrie 1989 a fost aprinsă în cel mai important oraș al Banatului, Timișoara.

Dragii mei Galetari,

O bănuială pe care o aveam de vreo 30 de ani mi s-a confirmat în cea mai mare măsură anul acesta. Despre ce este vorba?

"Galetarii" din Cenad își mai amintesc, cu siguranță, de Petru Galetaru (Tete), veteran al primului război mondial. Era un fel de Ghiță Bălan-Serban din Comloșu Mare, adevărat autodidact, dar "profilat" pe cunoașterea limbilor străine (germana, maghiara, sărbă) și pe istorie (autohtonă și universală). De la el am aflat că ne-am trage în Banat de pe vremea lui Mircea cel Bătrân, în timpul căruia impozitul numit Galetarit era adunat de Galetari.

Intr-adevăr, numele este derivat de la "găleată", dar de unde provine? De la făcătorii de găleți sau de la acei înalți funcționari domnești? În graiul bănățean, însă, obiectul respectiv este denumit *vadră*. Deci, originea cuvântului și a celor care îi poartă numele trebuie căutată nu în Banat, ci peste munți, în Muntenia. Mai rămânea de aflat dacă derivatul "Galetar" provine sau nu de la meseria respectivă.

Si nu provine, căci iată ce scrie Dionisiu Fotino în a sa "Istorie Generală a Daciei sau a Transilvaniei, Terei Muntenesci și a Moldovei", tipărită în limba greacă la Viena, în 1818, și tradusă în limba română de George Sion, în 1859: "Lăcitorii din țeara Românească foarte puțin se ocupă de meseriile folosite. Numai Nemții, Armenii și Evreii posedă privilegiul acestor ocupații. (...) Aceasta însă nu provine din defectuoșitatea naturală a caracterului lor, ci poate din neîncetata subjugare și severitate, precum se vede și în Grecia, unde atâtea spiriti vîi se sting fără nici o cultură sub giugul servitorului" (Tomul III, p. 141).

Dar ce mai scrie același autor grec în aceeași carte? Anume, că Mihnea Vodă II, Turcitul, "a scornit în țeară o dare care se numea Găleata" ("D. Chr. Dupe chronicile locale". Tomul II, p. 59). Într-o luptă, Mihnea a ieșit învingător, iar adversarul său "a fugit la Timișoara" (ibid.).

Iată, deci, originea numelui ortografiat diferit din diverse cauze (Galetar, Galetari, Gălețari etc.); nu meseria de făcut găleți, neromânească în Evul Mediu, ci acei slujitori domnești însărcinați de Mihnea cu adunatul impozitului numit *Găleata* (a doua jumătate a sec. al XVI-lea). Cu certitudine, unii dintre "Gălețari" s-ar fi refugiat și ei în Banat (Morisena=Mureșana=Cenad, Timișoara și în alte localități), o dată cu învinsul lui Mihnea. "Uica Tete" nu greșește etimologia, ci datarea ei "decât" cu vreo 200 de ani.

Deci, Galetarii mei dragi, fiți mândri de originea voastră, de vechimea stirpei noastre, dar nu vă dați prea tare cu cărămidă în pieptul de bănățeni "get-beget". Lăsați-i pe alții să-și dea, care nici măcar n-au deschis ochii pe aceste meleaguri, dar "se țin" bănățeni. Ce contează în față astora că noi suntem aici de peste patru secole?

Prof. TRAIAN GALETARU
Com. Comloșu Mare, Timiș

SFÂRȘIT

ION SAVU

■ LA PUNCTUL TREI: DIVERSE ■ LA PUNCTUL TREI: DIVERSE ■ LA PUNCTUL TREI: DIVERSE

AM PRIMIT LA REDACȚIE...

Am primit la redacție ultimele numere ale publicației "SUFLĂT NOU" din Comloșu Mare lucru care ne-a bucurat și ne-am dorit astfel de bucurii să se repete. Am mai avut în mână și am citit sporadic câteva exemplare cu un format foarte mic. Noua formă a inspirat colaboratorului nostru Geodor o epigramă pe care am publicat-o în numărul 1/1994 al publicației noastre ca o prezicere. Și se pare că am avut dreptate. O reproducem mai jos:

AMICALĂ

Revistei "Suflet nou" din Comloșu Mare
Este-un lucru foarte-adevărat
Că "Suflet nou" s-a dilatat
Urmarea-o dorim firească
Valoarea conținutului să crească.

Succesele confrăților noștri ne bucură mai ales că printre ei se află un fiu al Cenadului, profesorul Traian Galetaru.

Ne simțim alături de ei fiind copărăți la un act minim de cultură și anume reparația, în acest colț de țară, a unor ziar, reviste, publicații locale bine primite de cititori prin programele și profilul lor.

Le dorim că mai multe și frumoase apariții!

GHEORGHE ANUICHI

P.S. Răspundem pe această cale unei întrebări a colegilor nostri în legătură cu "redactorul șef" al "Cenăzeanului":

Suntem unul din puținele colective redacționale din țară care n-a simțit lipsa unui "șef". Încă de la început am hotărât să renunțăm la titlurile științifice semnând simplu cu numele și prenumele. Astfel am demonstrat că nu tindem spre funcții "elevate". Cei trei care au mai rămas în colectiv ne-am împărțit din start partea de efort care ne revine fiecărui în parte în "naștere" ziarului nostru și ne sincronizăm perfect fără a simți nevoie unui dirijor.

Considerăm apariția noastră ca "ziar" deși etimologic ea presupune o apariție zilnică. Dacă am avea o apariție mai regulată i-am găsi un subtitlu adecvat. Până atunci...

COLEGIUL DE REDACȚIE**FLASH! FLASH! FLASH! FLASH! FLASH!**

Grigore Vieru a împlinit 60 de ani! La București a fost sărbătorit așa cum se cuvine. Ne alăturăm și noi din acest extreム de vestic colț de Românie cu urările de bună simțire pentru omul blajin, poetul talentat, luptătorul neînfricat, "Bălcescu" reînviat, Ilașcu ieșit dintre grati care este GRIGORE VIERU!

Am primit din țara celor 1 000 de lacuri (în realitate are peste 30 000) Finlanda nr. 4(9) al publicației "Foaia românească". Din colectivul redacțional fac parte preotul Ion Durac, Pavel Bunaci și cenăzeanca noastră Daniela (Minculescu) Durac. Spicul din sumar: Troparul nașterii Domnului, Sfântul cuiros Antonie de la Iezuerul-Vâlcea, Regele Ferdinand și Marea Unire, Moștenirii traco-dace și romane în obiceiurile românești de Crăciun, Modelul apostolic (M.C. Păulescu), Colțul copiilor, Viața spirituală a românilor din Finlanda și altele.

Parte din articole sunt reproduse din publicații apărute în România.

Revenind la articolul Modelul apostolic (M.C. Păulescu) suntem de acord că marele om de știință român a fost descoperitorul incontestabil al insulinei dar că este "recunoscut" de comunitatea științifică internațională, nu, din moment ce premiul Nobel pentru descoperirea insulinei a fost atribuit de către Academia Regală din Stockholm unor canadieni (dacă nu mă înșel, fraților Warvik).

ÎN CURÂND LA CENAD

CASA DE AJUTOR ROMÂNESC (C.A.R.) este bine cunoscută din spoturile publicitare ale Televiziunii Române.

Este o firmă cu capital de stat și are ca obiectiv protecția socială a populației în ceea ce privește obținerea unei pensii după un anumit timp anterior stabilit, a unor ajutoare de înmormântare și acordarea unor împrumuturi cu o dobândă de 42%.

La expirarea termenului limită depozitul își poate retrage capitalul primind la acesta și o dobândă destul de consistentă.

Suma minima subscrisă este de 20 000 lei anual.

Relații suplimentare se pot obține la Consiliul local sau la sediul Asociației agricole "Morisena" Cenad.

G.D.

RECTIFICARE

În numărul 6/1994 al ziarului nostru în articolul BIRUIT-A GÂNDUL dedicat domnului dr. ing. UNCEANSCHI LIUBA s-au strecurat câteva erori pe care dorim să le îndreptăm acum.

Domnul dr. ing. Unceanschi Liuba nu a realizat irigația a 300 ha la Boțan cum gresit am scris noi, ci în incinta îndiguță Brăila-Dunăre-Siret.

Boțan este numele domnului Academician dr. ing., personaj care l-a ajutat pe eroul nostru în multe momente grele.

O altă eroare, de data aceasta temporară se cere corectată. Domnului dr. ing. Unceanschi Liuba își permite aducerea familiei în Statiunea experimentală de la Chițcani în anul 1956 nu în anul 1963 cum eronat am scris noi.

Cum "errare humanum est" cerem scuze celor implicați în aceste inexactități și dumitale, iubite cititorule, cu rugămintea de a îndrepta cele necesare pentru respectarea adevărului.

G.D.

CU GÂNDUL LA ZIUA DE MÂINE

Formatia de dansuri sărbe din comună s-a gândit și la viitorul ei în anii care urmează. De aceea au pornit la instruirea altor două formații de tineret și anume: grupa "mică" instruită de către Vlascici Radoslava și grupa "mare" instruită de Suvac Boghița. Ambii membri ai comunității tineretului sărb din Cenad condus de înimoasa și neobosită președintă CARMEN VESNA GIURICIN.

G.D.

Autoarea textului scrie negru pe alb că în țara sa Paulescu "continuă să rămână cvasi-recunoscut". Nu este adevărat din moment ce într-o gazetă locală se vorbește de marele savant. Cât privește legătura dintre Păulescu și aspirină n-avem ce mai zicem... Este ca și cum am vorbi despre zootehnie și Apollo 7!

Oricum publicația "Foaia românească" face bine comunității românești din Finlanda și am fi bucuroși să apară cât timp vor fi români pe acolo...

La Arad, pe o străduță din apropierea Teatrului, dr. Svetlana (Unceanschi) David și dr. Voicu David au deschis un cabinet stomatologic dotat cu aparatură modernă. Serviciile oferite de cei doi medici și personalul auxiliar sunt căutate de numeroși arădeni dar și de numeroși cetățeni ai comunei noastre.

Ploile căzute în ultima vreme ne dău speranță refacerii necesarului de apă în sol. Ele au întrerupt însă elanul multor "paori" în tentativa lor de a semăna usturoiul. Și totuși va fi atâtă usturoi la Cenad încât vom putea asigura necesarul unei țări ca Japonia, de pildă.

Se apropie returnul campionatului județean de fotbal. Deși n-a fost în cantonament nici în Grecia nici în Spania nici măcar la Băile Teremia, echipa noastră de suflet "Mureșul" Cenad este pregătită să atace titlul în această primăvară.

COLT ALB

O COLABORARE FRUCTUOASĂ

O colaborare care ne pare foarte benefică pentru viitorul cultural al comunei este cea dintre Asociația agricolă "Morisena", Primăria comunei și școala cu clasele I-VIII din comună. Sub patronajul acestora s-a înființat un cor de copii din clasele IV-VI care însumează 60 de viitori coriști.

La ora actuală activitatea de instruire a corului se află în cea de a treia săptămână și după cum se desfășoară repetițiile prima ieșire în public va fi în ziua de Florii la cele trei biserici din comună unde VOCILE PRIMĂVERII vor interpreta o suita de cântece.

Întreaga comună, dar mai ales părinții, bunicii și celelalte rude sunt invitați să asculte cristalinul vocilor copilărești.

Mulțumind tinerilor participanți, cadrelor didactice, preoților din comună pentru efortul depus în vederea realizării acestei minunate acțiuni de revigorare a activităilor culturale facem o mențiune specială pentru domnul Nelu Dogoje detinătorul "baghetei fermecate".

P.S. În numărul viitor vom face publice numele copiilor care cântă în această formație.

OBSERVATOR

EHE! Pe vremea noastră...

POSTUL DE POLITIE PE RECEPTIE

ZARZAVAGII

Aciuat prin Cenad la "niște prieteni" de aceeași profesie cu el, BROTAC IONEL originar din Calopir, județul Dolj, ajutat de "gazde" a "dijmuit" grădinile cu zarzavat ale cenăzenilor.

"Marfa" o valorifica pe piețele timișorene cheltuind ca un boier banii obținuți din "negoț". Și asta pe întreg parcursul anului trecut.

Ultimii bani obținuți astfel nu i-a mai putut cheltui deoarece a fost arestat pe când cobora din trenul care venea din Timișoara.

După un an de "muncă" lui Brotac Ionel postul de poliție locală i-a întocmit un dosar penal trimițându-l la "odihnă" la Penitenciarul din Timișoara.

IULKO BICICLISTUL

Născut în Cenad, cu domiciliul stabil în Pecica, județul Arad, IULKO IOSIF pasionat hoț de biciclete din nou "și-a intrat în mâna". Mai precis în data de 18 ianuarie 1995 trecând prin fața restaurantului "Bata" din localitate vede în fața localului bicicleta domnului Fürge A. Se urcă pe ea și, antrenat cum era, nu se oprește până în Pecica unde o valorifică urgent pe un preț derizoriu. Bruma de bani s-a scurs repede printre degetele larg deschise ale infractorului.

Rămas fără nici o "para chioară" se reîntoarce în Cenad și "ghinionul" lui, îi ieșe în cale la restaurantul "Ivan" o altă bicicletă, de data asta a cetăzeanului Sarkany Imre, care-i "făcea cu ochiul". O "evaporă" și pe această și se duce urgent la Damian Dorin care locuia la casa cimitirului și, ca să nu plece cu mâna goală, îl "ușurează" pe acesta de un sac de grâu (66 kg). Încarcă sacul pe bicicleta pe care "și-o trecuse în proprietate". După o cursă "infernală" abandonează prada pe izlazul comunei.

Este arestat și cercetat în "stare de libertate" care sperăm să-i fie foarte scurtă.

Ca o curiozitate: De ce avea "apetit" asupra bicicletelor deținute de conaționalii săi?

CEAPA CARE S-A OPRIT ÎN GÂT

La începutul lunii februarie DAROTI SAVA împreună cu concubina sa LIPITOR MILEVA și sora acesteia pregăteau mâncarea. În acest timp au constatat că mâncarea era fără gust deoarece nu au

pus în ea ceapă. Urgent s-au "mobilizat" și au pornit în căutarea cepei pe care au găsit-o în lotul "Balog" aparținător Asociației agricole "Morisena" Cenad.

Au "însfăcat" urgent 36 de kg și au plecat spre casă. Pe când s-au apucat să mănânce a apărut poliția și celor trei li s-a oprit ceapa în gât.

Sunt cercetați în stare de libertate dar nu pentru multă vreme.

"EDUCATOARELE"

Venite de aiurea, numitele COVACI MARIA I și COVACI MARIA II fiind majore, deci puteau intra sub incidenta Codului penal, s-au hotărât să ocosească acest obstacol folosind în activitatea lor minorii. Astfel au decis să-și trimiță copiii lor minori să fure din comună de la diferiți cetăteni bunurile de care aveau nevoie.

"Modus operandi": După ce se "lipeau" de bunurile diferiților oameni din comună declanșau scandalul pentru a putea scăpa cu "față curată". O altă metodă de procurare a banilor sau a altor obiecte era agresarea de către progeniturile lor a celorlați copii care de frică le dădeau ce acestea le cereau.

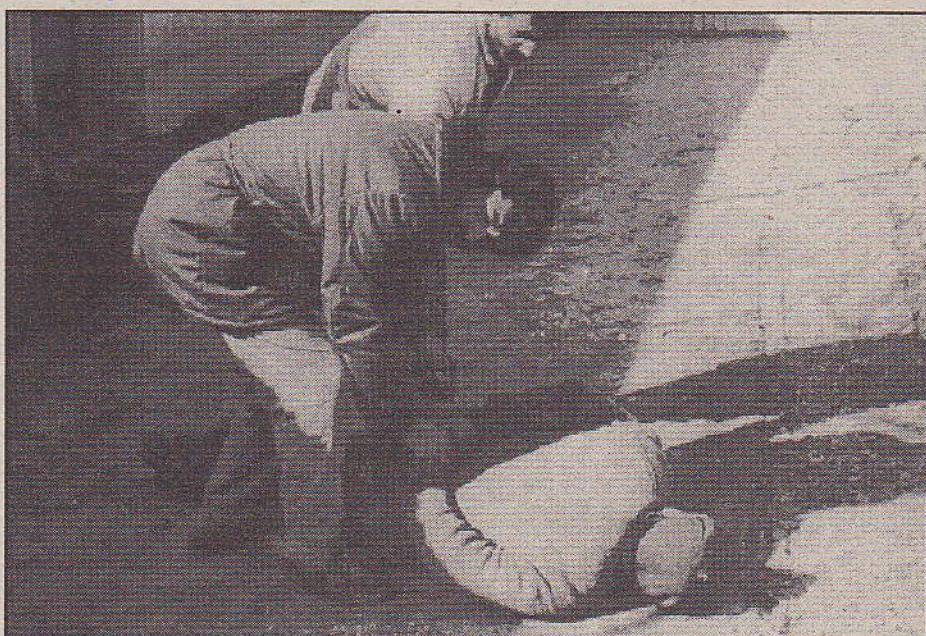
Acum "educațoarele" meditează în arest asupra "preceptelor pedagogice" de creștere a copiilor pentru o bună bucată de vreme.

OCHI DESCHISI

NOUTĂȚI LA POSTUL DE POLITIE

Efectivul postului de poliție Cenad s-a îmbogățit cu tinerii subofițeri: serg. maj. TITA IOAN, șef post de poliție, serg. maj. DUTA MARIAN, ajutor șef de post și serg. maj. CRISAN FLORENTIN. Le urăm să păstreze faima de până acum a acestui post și... SPOR LA TREABĂ!

OBSERVATOR

Colompar Stefan și Colompar Florin în acțiune!

DEBUT

DIANA PITIC

Când ghoceii își scot capetele de sub albul zăpezii împriu-mutând în petalele lor puritatea, când natura revine la viață și când blânda primăvară ne cere să ne primenim straiele și sufletele, un ghiocel plăpând încearcă să soarbă primele raze călduțe ale unui soare încă nestatornic și, speriat de atâtă lumină, se crede pierdut în imensitatea din jur deoarece o umbră trecătoare, ca toate umbrele, i s-a cuibărit în suflet.

Aceasta este DIANA PITIC de azi.

Care va fi cea de mâine?

Dubutând o dată cu primăvara ne-o dorim mai plină de vise și nădejdi de mai bine.

Ridică fruntea, Diana! În față e VIAȚA!

GHEORGHE DORAN

SEMN DE ÎNDUPLECARE

cum trec ninsorile lumii prin noi și învic
într-o hipnotică aducere-amintie,
mortii pe care-i iubim cu ardoare
senini să surâdă în cerurile sfinte,

o! chipul pierdut curând va să revină,
așa cum în matca divină cuvântul –
nemernicu-mi trup, trădătorii mei ochi
în pat de garoafe așternu-și mormântul,

ce blândă mi-e carne, auzi-o cum cântă –
crin înflorit extatic în splendoare,

iubita mea mamă, primește-mă-n pântec:
neantul îmi trimite semn de înduplecare...

DE PE FRONTUL CULTURII

AU RIDICAT PUBLICUL ÎN PICIOARE

Nu am prea scris în ziarul nostru despre activitatea culturală a Cenadului deoarece nu prea aveam ce scrie dar acum, când s-a mișcat ceva evident o facem cu mare plăcere. Evenimentul s-a produs în Timișoara și în el a fost implicat o formație culturală din Cenad.

Minoritatea sârbă din comuna noastră, făcând abstracție de numărul mic din care este compusă, are o febrilă activitate culturală.

Astfel a luat ființă o orchestră de tamburași care aliniindu-se la formația

DINCOLO

*Am obosit să caut sensul
Unor lucruri ce nu au sens.
Am obosit să caut adevărul
Printre mormane enorme de
minciuni.*

*Am obosit să alerg fără noimă
Spre o lumină ce nu se mai
zărește.*

*Și obosesc, tot rugându-mă Lui.
Mai am putere doar cât să strig:
"Oameni, lăsați-mă să mor!"
O viață ratată nu-și are sensul pe
Pământ.*

*Obosiți și voi căutând un răspuns,
Răspuns ce nu va veni niciodată.
Dacă totuși îl veți găsi,
Trimiteti-l și la mine.*

Adresa mea: DINCOLO!

de dansuri și teatru a făcut ca Cenadul să fie reprezentat la Sânnicolau Mare, Timișoara și chiar în străinătate la Seceani în Iugoslavia.

Recent, la balul ținut la Opera din Timișoara cu ocazia sărbătorii Sfântului Sava – părintele școlilor sârbești în ziua de 27 ianuarie 1995 a urcat pe scenă și orchestra de tamburași.

Cu toate că se profila la orizont o curență mare prin participarea unor formații de profesioniști, tamburașii Cenadului au ridicat publicul în picioare ocupând locul I într-un clasament neoficial al preferințelor spectatorilor.

Se cere remarcată activitatea deosebită a domnului profesor Toma Giurici sufletul și întemeietorul acestei formații. Tot domnia-sa este și dirijorul corului de la Biserica ortodoxă sârbă din comună.

Nu pot fi uitați componenții acestei formații de tamburași și-i nominalizăm mai jos: Pavlovici Slavița, Vlascici Dragoslav, Vlascici Darco, Dișici Milivoi, Bojin Bata, Suvac Boghița, Marianuț Miroslav, Plavsyti Ognean și Iorgovan Goran. Prin lărgirea acestei formații cu Gârbici Emil și soliștii Bijin Bata și Roșu (Danilov) Dușa s-a format o orchestră de muzică usoară care deseori încântă publicul în diferite ocazii.

Am arătat acest frumos succes cenăzean cu gândul că poate și alți tineri (români, maghiari) vor urma exemplul tinerilor sârbi.

GHEORGHE ANUICHI

ÎNGERUL NOȚII

Roua cântă înalt
prin solitarele văi. Ne vorbea
aceeași lumină cu silabe fără de pată.
Visătorule, scutură-ți podoabele,
aspre amurguri înfloresc sub aripa-ți neliniștită
și numai uimirea
e gestul cu care te aperi,
adânc, neclintit.
“Oare tu ai vorbit, iubito? Și cine
presără în lume fiori
mai ademenitor
decât orișice floare?

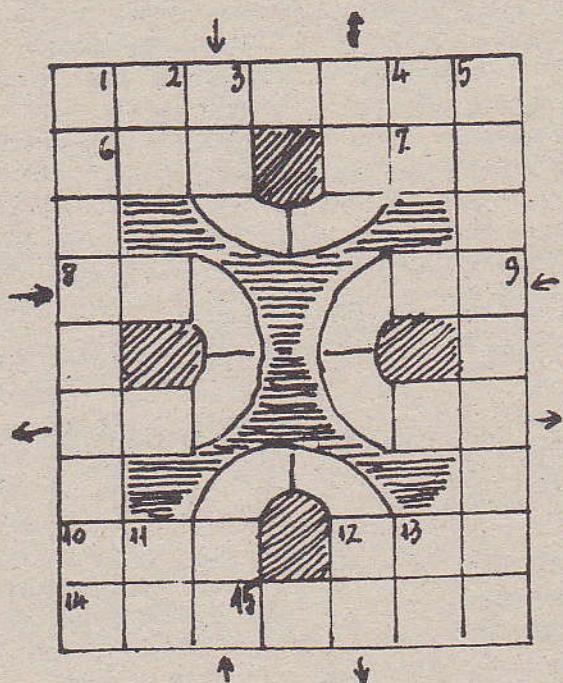
Tu oare
îmi spuneai că șerpii cu pielea de aur
cântă asemenea zânelor bune?”
“O, iubitule, chipul tău e un lac fără nuferi,
ți-ăș spune că moartea e scoică sau liră,
ți-ăș spune că, iată, fără să suferi,
îngerul noții acum te respiră...”

GEO GALETARU

GEO GALETARU

PAGINA DISTRACTIVĂ

IEŞIND DIN TIPIC
cuvinte încrustate propuse de MENDEBABA LIUBA
impiegate de mişcare în stația C.F.R. Cenad

ORIZONTAL:

1. Capitala unei țări vecine
6. Numele antrenorului echipei de fotbal al fostei R.F.G.
8. Unirea de persoane fizice sau juridice
9. Continent
10. Teodor alintat
14. Insulă republică în nordul Oceanului Atlantic

VERTICAL:

1. Capitala unei țări din Europa
2. Perioadă de timp
3. Leopard fără coadă
4. Început de apă
13. Vasile Dragomir
5. Țară din Europa

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL ANTERIOR**VÂRFUL SĂGETII**

(aritmograf) de Liubomir Mendebaba

A-B: BUCUREȘTI - BACĂU - MUREȘ - CICEU - LUDUS - CUGIR - ARGEȘ - MIȘCA - OTELU - ILFOV

DREPTUNGHI

de Liubomir Mendebaba

ORIZONTAL:

1. Opovo - Arc. 2. Po - Oradea. 3. Ana - ari. 4. Timișoara. 5. Aut - Tac. 6. Turcia - le. 7. Aşa - Elada.
- VERTICAL: 1. Opatița. 2. Poni - Us. 3. Amara. 4. Vo - luc. 5. Orăştie. 6. Aro - Al. 7. Adiat. 8. Re - Raid. 9. Calaceea.

ARITMOGRIF

de Ioan Popovici

A-B: ROMÂNIA - BACRAI - LAPONIA - BERMUDE - ALBANIA - GUINEEA - TUNISIA - IRLANDA

ARITMOGRIFUL ELEVILOR

(și nu umai pentru ei)

Propus de **TĂNASĂ ALINA**

clasa a VII-a,

Scoala cu clasele I-VIII nr. 2,

Timișoara

Înlocuind cu literele corespunzătoare de la A la B veți afla numele unui mare rege al dacilor iar pe verticală 7 localități din epoca străveche și antică a României.

A	4	4						3	3
	7	2	4	15	1	5	2		
	8	12	5	16	8	6	5		
	9	8	9	8	16	6	17		
	1	2	3	2	4	5	6		
	5	13	2	13	2	12	5		
	10	12	14	12	12	9	7		
	5	9	9	9	5	13	6		

B

Sotul Ioan, fiica Victoria, ginerele Iani și nepoata Loredana cât și alte rude, amintesc tuturor cenăzenilor că la 4 martie s-a împlinit 1 an de la trecerea în neființă a celei care a fost

FLORICA HERBEI

sotie iubitoare, mamă bună și bunică înțelegătoare.

Nu o vom uita niciodată!

ZIAR EDITAT ȘI SPONSORIZAT DE ASOCIAȚIA AGRICOLĂ

„MORISENA“ CENAD**COLEGIUL DE REDACȚIE****GHEORGHE ANUICHI****GHEORGHE DORAN****IOAN POPOVICI**

Culegere și paginație computerizate.

Tiparul executat la S.C. „HELICON“ BANAT S.A. 1900 Timișoara, Calea Aradului 1